

BESLUT

1994-01-28

Del erk

L 1192 ENK
1
221-4541-93

LÄNSSTYRELSEN
SKARABORG

Riksantikvarieämbetet och
Statens historiska museer
Ink. 1994 -06- 1 6
Dnr: 320-864-1994

Bg

Byggnadsminnesförklaring av Lilla Bjurum 8:5, Vättilösa socken, Götene kommun.

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § och 7 § lagen (SFS 1988:950) om kulturminnen m m nedanstående byggnader på fastigheten Lilla Bjurum 8:5 för byggnadsminnen.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

- 1) De på den bifogade situationsplanen markerade och numrerade byggnaderna 1-2 får inte rivas eller flyttas, ej heller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
- 2) Inne i huvudbyggnaden (1) får ingrepp inte göras i bärande stomme, ursprunglig rumsindelning och äldre fast inredning, såsom kakelugnar, paneler, listverk och spegeldörrar.
- 3) Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras med traditionella byggnadsmaterial och färger, på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
- 4) Det på situationsplanen markerade, med särskild linje avgränsade området får inte ytterligare bebyggas. Ej heller får inom skyddsområdet vidtas sådana åtgärder med mark och vegetation att dess karaktär förvanskas.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen lämna tillstånd till att byggnadsminnet ändras i strid mot skyddsföreskrifterna.

Enligt länsstyrelsens diarium har besvär inte anförts över detta beslut.

Datum 94-06-13
Registratorn/sign. Jll
kopia till:
Tingsrätten
RAM

Postadress

542 85 MARIESTAD

Besöksadress

HAMNGATAN 1

Telefon

0501-650 00

Telefax

0501-65 201

Postgiro

351 86-6

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Lilla Bjurum blev statligt byggnadsminne 1935. När ett statligt byggnadsminne övergår till annan ägare skall det enligt 3 kap 1 § lagen om kulturminnen m m utgöra byggnadsminne enligt denna lag. Länsstyrelsen skall därvid enligt 3 kap 7 § samma lag utfärda förklaring om detta. Inför önskemål från Domänverket att försälja gården till enskild person har Riksantikvarieämbetet upprättat förslag till skyddsföreskrifter.

Ni har i skrivelse den 23 juni 1993 beretts tillfälle att ta del av detta förslag och lämna eventuella synpunkter. Några synpunkter från Er har inte lämnats.

Anläggningen berörs inte av något riksintresse enligt NRL. Götene kommun har inte heller i sin översiktsplan redovisat annat allmänt intresse, som skulle motverka byggnadsminnesförklaringen.

BESKRIVNING

Lilla Bjurum var under medeltiden en befäst gård med omgivande vallgrav, vilken ännu är synlig. Gården var 1645 i ätten Ekeblads ägo och övertogs senare av riksrådet Harald Stake. Efter dennes död reducerades gården och indelades till överstelöjtnantsboställe. Senare blev Lilla Bjurum översteboställe.

Byggnadsminnet Lilla Bjurum består av följande byggnader:

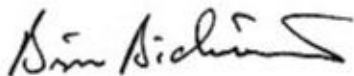
1) Huvudbyggnad med källarvåning och bottenvåning av sten samt övervåning av locklistpanelat timmer under tegeltäckt sadeltak. Fasaderna är gulbeigefärgade. Bottenvåningen är enligt två inskriptionsplattor på ömse sidor om huvudingången uppförd 1737-1738 som överstelöjtnantsboställe. Övervåningen tillbyggdes omkring år 1800 i samband med att gården blev översteboställe. I nedre hallen är en stenplatta med Fredrik 1:s monogram i rött uppsatt. Interiören bevarar i stor utsträckning äldre inredning, såsom flera kakelugnar från 1800-talets förra hälft varav en mönstrad, spegeldörrar och listverk. Det gamla köket i bottenvåningen har kvar sin spiskåpa.

2) F d stall och vagnbod av rödfärgat timmer under vasstäckt sadeltak. Byggnaden kallades av gammalt adjutantstallet, troligen uppförd under 1700-talet.

Detta beslut gäller även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten, bilaga formulär nr 5.

I detta ärende har landshövdingen Bäckström beslutat och länsantikvarien Björkman varit föredragande. I handläggningen har även länsarkitekten Friberg-Karlsson och länsassessorn Rune Fridell deltagit.

Birger Bäckström

Eva Björkman

Kopia till

RAÄ
Miljö- och byggnämnden i Götene kommun
Länsmuseet
Nordiska museet
FBM
MMA/plan
Registreret
akten

Meddelande till inskrivningsmyndigheten vid Lidköpings tingsrätt
(ofördröjligen)

Tegerbacken
Torstens Källa

100

LILLA BJURUM

(1121
III)

8.15

103

12

11

12

Byggnadsavdelningen
Granskningsenheten
1:e antikvarie Jan Karlsson

Kulturdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Angående förslag till skyddsföreskrifter för det
statliga byggnadsminnet Lilla Bjurums f d
översteboställe, Vättnäs socken, Västergötland

./.

Härmed anhåller riksantikvarieämbetet om
antagande av bilagt förslag till skyddsföre-
skrifter för det statliga byggnadsminnet Lilla
Bjurums f d översteboställe.

Förutom ovan åberopat förslag bilägger ämbetet
kopia av förvaltande myndighets yttrande,
daterat 1992-10-13.

RIKSANTIKVARIÉÄMBETET

Margareta Biörnstad
Riksantikvarie

Jan Karlsson

FÖRSLAG TILL SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR DET STATLIGA BYGGNADSMINNET LILLA BJURUMS F D ÖVERSTELÖJTNANTSBOSTÄLLE, VETTLÖSA SOCKEN, VÄSTERGÖTLAND

Lilla Bjurum var under medeltiden en befäst gård med omgivande vallgrav, vilken ännu är synlig. Gården var 1645 i ätten Ekeblads ägo och övertogs senare av riksrådet Harald Stake. Efter dennes död reducerades gården och indelades till överstelöjtnantsboställe. Senare blev Lilla Bjurum översteboställe.

Det statliga byggnadsminnet Lilla Bjurum består av följande byggnader:

1) Huvudbyggnad med källarvåning och bottenvåning av sten samt övervåning av locklistpanelat timmer under tegeltäckt sadeltak. Fasaderna är gulbeigefärgade. Bottenvåningen är enligt två inskriftsplattor på ömse sidor om huvudingången uppförd 1737-1738 som överstelöjtnantsboställe. Övervåningen tillbyggdes omkring år 1800 i samband med att gården blev översteboställe. I nedre hallen är en stenplatta med Fredrik I:s monogram i rött uppsatt. Interiören bevarar i stor utsträckning äldre fast inredning, såsom flera kakelugnar från 1800-talets förra hälft varav en mönstrad, spegeldörrar och listverk. Det gamla köket i bottenvåningen har kvar sin spiskåpa.

2) F. d. stall och vagnbod av rödfärgat timmer under vasstäckt sadeltak. Byggnaden kallades av gammalt adjutantstallet, troligen uppförd under 1700-talet.

Skyddsföreskrifter för det statliga byggnadsminnet Lilla Bjurum:

1) De med gult på den bifogade situationsplanen markerade och numrerade byggnaderna 1-2 får inte rivas eller flyttas, ej heller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.

2) Inne i huvudbyggnaden (1) får ingrepp inte göras i bärande stomme, ursprunglig rumsindelning och äldre fast inredning, såsom kakelugnar, paneler, listverk och spegeldörrar.

3) Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras med traditionella byggnadsmaterial och färger, på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

4) Det på situationsplanen markerade, med särskild linje avgränsade området får inte ytterligare bebyggas. Ej heller får inom skyddsområdet vidtas sådana åtgärder med mark och vegetation att dess karaktär förvanskas.

5) Om ändring av byggnadsminnet i strid mot de här meddelade skyddsföreskrifterna kan anses påkallad av särskilda skäl, skall ansökan härom inges till riksantikvarieämbetet, som enligt förordningen om statliga byggnadsminnen (SFS 1988:1229), paragraf 6-7, får lämna tillstånd till ändring i sådant fall.

Tegelbacken
Torstens väg

103 37

LILLA BJURUM

121
III

103

12
II

